

Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu. (1/442)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K. K. T. D. 18/101-

1667/01023

17 Ocak 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.1.1984 tarihinde kararlaştırılan «Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut ÖZAL

Başbakan

G E R E K Ç E

Bilindiği gibi, Anayasanın piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi başlıklı 167 nci maddesinde «... Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek malî yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Bakanlar Kuruluna yetki verilebilir» hükmü yer almıştır.

Dış ticaretin, Anayasanın anılan 167 nci maddesinde öngörüldüğü şekilde ülke ekonomisinin yararına olabilmesi ekonomik istikrar ve büyümenin sağlanmasına katkıda bulunabilmesi ile mümkün olup dış ticaret politikasının bu amacı sağlamaya yönelik belli başlı araçları arasında;

- İthalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemlerindeki yasaklamalar,
- Kotalar,
- Vergi ve benzeri yükümlülükler

Bulunmaktadır.

Ülkemizde uygulanan dış ticaret politikasının yukarıda sunulan araçlarından yasaklamalar, özellikle ithalat söz konusu olduğunda, ithali yasaklanan mallar da gereksiz koruma ile tekellerin doğuşuna neden olmuş, kota uygulaması ise yine ithalat açısından ele alındığında haksız kazanç ve rantların ortaya çıkması sonucunu doğurmuştur. Son olarak, vergi ve benzeri yükümlülük uygulamasında ise, mal ve hizmet bazındaki esneklik mümkün olamamış ve iç, dış piyasalardaki ani konjonktürel değişmelere uyumda gerekli esneklik sağlanamamıştır.

Bu nedenler göz önüne alınarak ekonomik istikrar ve büyümeyi sağlamak amacıyla, Anayasanın 167 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulunca yapılacak düzenlemelerle fon teşkili, fonun kaldırılması ve bu konudaki esasların tespiti yoluyla :

- İç üretim ve ithal girdilerindeki ani fiyat yükselişlerini önlemek,
- Bu fiyat yükselişlerinden tüketiciyi korumak,
- İç ve dış ekonomik şartlar arasındaki dengeyi ekonomimiz yararına yönlendirmek ve
- İhracatı teşvik ederek ekonomik büyümeyi sağlamak üzere ilişikteki kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Maddede dış ticaretin ülke ekonomisini nin yararına düzenlenmesini sağlamak amacıyla yapılacak işlemlerin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği belirtilmektedir.

Madde 2. — Birinci maddede belirtilen amaç ve kapsam çerçevesinde dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına düzenlenmesi konusunda Anayasanın 167 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Madde 3. — Bakanlar Kurulunca düzenlenecek hususlar ve getirilecek malî yükümlülüklerin tahsilinde uyulacak esaslar bu maddede açıklanmaktadır.

Madde 4. — Bu madde ile Bakanlar Kurulunca konulan malî yükümlülüklerle uyulmaması halinde müeyyide öngörülmektedir.¹

Madde 5 ve 6. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret

Komisyonu

Esas No. : 1/442

Karar No. : 4

30 Ocak 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 17.1.1984 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 18.1.1984 tarihinde Komisyonumuza havale edilen «Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ilgili bakanlık temsilcilerinde katılmasıyla; Komisyonumuzun 30.1.1984 tarihli 5 inci Birleşiminde incelenip görüşüldü. Gerekçesi uygun görülerek maddeleri ayrı ayrı tartışıldı ve Tasarının tümü Komisyonumuzca aynen kabul edildi.

İş bu raporumuz Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan

Fahir SABUNİŞ

Bursa Milletvekili

Sözcü

Rüştü Kâzım YÜCELEN

İçel Milletvekili

Kâtip

Gürbüz ŞAKRANLI

Manisa Milletvekili

Üye

Kâzım İPEK

Amasya Milletvekili

Üye

Seçkin FIRAT

Bolu Milletvekili

Üye

Kemal İĞREK

Bursa Milletvekili

Üye

İsmet OKTAY

Eskişehir Milletvekili

Üye

Sadettin AĞAÇIK

Kastamonu Milletvekili

Üye

Faruk DIRİK

Nevşehir Milletvekili

Üye

Berati ERDOĞAN

Samsun Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına düzenlenmesini sağlamak amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek malî yükümlülükler konulması ve kaldırılması, bu yükümlülüklerle ilişkin esasların tespit edilmesi ve oluşan fonların kullanılması bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

Yetki

MADDE 2. — Bakanlar Kurulu bu Kanun kapsamındaki konularda düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

Ek malî yükümlülükler

MADDE 3. — İthalat, ihracat veya dış ticaret işlemleri üzerine konulan ek malî yükümlülüklerin nevi, miktarı, tahsili, takibi, iadesi, gerektiğinde bütçeye irat kaydedilmesi, bir fonda toplanması ve fonun kullanım esasları Bakanlar Kurulu Kararında gösterilir.

Ek malî yükümlülüklerin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uygulanır.

MADDE 4. — Bakanlar Kurulu kararıyla tahsil edilen ek malî yükümlülükleri yerine getirmeden ithalat, ihracat veya diğer dış ticaret işlemlerini gerçekleştirenler, noksan ek malî yükümlülüğün iki katı para cezasına çarptırılırlar.

Yürürlük

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

9 . 1 . 1984

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. K. Alptemoçin

İçişleri Bakanı

A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı

V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

C. Büyükbaş

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı

Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı

V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşcıoğlu